

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพลศึกษาเป็นการศึกษาอย่างหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญในการที่จะช่วยส่งเสริมให้บุคคลได้มีการพัฒนาการทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา โดยอาศัยกิจกรรมทางพลศึกษาที่ได้เลือกสรรแล้วตามความเหมาะสม และตามความต้องการของสังคมในการที่จะใช้เป็นสื่อกลางในการเรียนรู้ กิจกรรมทางพลศึกษาที่ได้เลือกสรรแล้วอย่างหนึ่งก็คือ กิจกรรมประเภทกีฬา ซึ่งเป็นกิจกรรมที่มีบทบาทสำคัญมากทางพลศึกษาในการเป็นสื่อกลางที่จะทำให้การพลศึกษาได้บรรลุถึงจุดมุ่งหมายที่ได้วางเอาไว้

การกีฬาเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อชีวิตมนุษย์ นอกจากจะช่วยพัฒนาบุคคลทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญาแล้ว ยังช่วยฝึกฝนให้บุคคลรู้จักกฎเกณฑ์ เคารพระเบียบกติกา และยังมีบทบาทที่สำคัญเกี่ยวข้องกับสถาบันต่าง ๆ อีกด้วย

ดังที่ ฟอง เกิดแก้ว ได้กล่าวไว้ว่า

ในวงการศึกษากล่าวว่า การกีฬาเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ในวงการแพทย์ถือว่า เป็นส่วนหนึ่งของการบำรุงรักษาสุขภาพและเยียวยาความเจ็บป่วย ในวงการทหารถือว่า เป็นวิธีสร้างเสริมสมรรถภาพของกองทัพ ในทางการเมืองถือว่า การกีฬาเป็นสื่อที่สร้างเสริมมิตรไมตรีอันดีระหว่างบุคคล ระหว่างกลุ่มบุคคล และระหว่างประเทศ ในทางเศรษฐกิจถือว่า การกีฬาเป็นทางที่ส่งเสริมให้ประชากรเพิ่มผลผลิตสูงขึ้น^๑

---

^๑ฟอง เกิดแก้ว, การกีฬา, พิมพ์ครั้งที่ ๒. (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๒๑).

กีฬาอยู่หลายชนิด และ เทนนิสก็เป็นกีฬาชนิดหนึ่ง ซึ่งเป็นกีฬาสากลที่มีประวัติความเป็นมายาวนาน เป็นกีฬาที่มีมาตรฐานในการเล่น และเป็นที่ยอมรับกันอย่างแพร่หลายทั่วโลก ตลอดจนเป็นกีฬาที่ได้รับความสนใจจากผู้ดูอย่างกว้างขวางอีกด้วย กีฬาเทนนิสเป็นกีฬาที่มีประโยชน์ทั้งทางด้านการออกกำลังกาย การเล่นเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน เพื่อผลทางด้านจิตใจและอารมณ์ นอกจากนี้ยังเป็นกีฬาที่ปราศจากการกระทบกระทั่งระหว่างร่างกายของผู้เล่น จึงเหมาะสำหรับการใช้เป็นสื่อสัมพันธ์ได้เป็นอย่างดี ซึ่ง ปีเตอร์ อีเวอร์เร็ตต์ (Peter Everett) และ เวอร์จิเนีย ดูมาส (Virginia Dumas) ได้กล่าวไว้ว่า "กีฬาเทนนิสเป็นกีฬาที่สามารถเล่นได้ทุกเพศ ทุกวัย และทุกระดับความสามารถ"^๑ และ ป. มหาชันธ ก็ได้กล่าวไว้ว่า "กีฬาเทนนิสเป็นกีฬาที่ช่วยให้ร่างกายแข็งแรง มีความกระตือรือร้นในการทำงาน ช่วยให้จิตใจแจ่มใส และยังช่วยให้สังคมของผู้เล่นดีขึ้น"^๒

จากคุณค่าและความสำคัญของกีฬาเทนนิสดังกล่าว เป็นผลทำให้กระทรวงศึกษาธิการได้บรรจุวิชาเทนนิสไว้เป็นวิชาเลือกวิชาหนึ่งในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๒๑^๓ และ เป็นวิชาเลือกวิชาหนึ่งในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช ๒๕๑๘^๔ ซึ่งต่อมาได้บรรจุไว้เป็นวิชาเลือกวิชาหนึ่งในจำนวนวิชาเลือกอื่น ๆ ในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย

^๑Peter Everett and Virginia Dumas, Beginning Tennis (California: Wadsworth Publishing Company, Inc., 1962), p. 2.

^๒ป. มหาชันธ, เทนนิสเบื้องต้น (พระนคร: อักษรบริการ, ๒๕๐๘), หน้า ๒-๔, อ้างถึงใน พจนีย์ ธนาคม, "การสร้างแบบสอบทักษะทางกีฬาเทนนิส" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต แผนกวิชาพลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๗), หน้า ๘.

^๓กระทรวงศึกษาธิการ, หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๒๑, พิมพ์ครั้งที่ ๒. (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๒๒), หน้า ๑๑๘.

^๔_____, หลักสูตรประโยคมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช ๒๕๑๘ (กรุงเทพมหานคร: โรงเรียนสารพัดช่างพระนคร, ๒๕๑๘), หน้า ๒๓.

พุทธศักราช ๒๕๒๔^๑ นอกจากนี้ยังเป็นวิชาเลือกวิชาหนึ่งในสถาบันผลิตครูทางพลศึกษา และสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษาบางแห่ง เมื่อกีฬาเทนนิสได้มีการบรรจุไว้ในสถาบัน การศึกษาดังกล่าว ทำให้สถาบันการศึกษาในระดับต่าง ๆ ได้เปิดให้มีการเรียนการสอน วิชาเทนนิสมากขึ้น และยังได้มีการจัดการแข่งขันเทนนิสในระดับโรงเรียนและในระดับ อุดมศึกษาขึ้นอีกด้วย ผลจากการที่ได้มีการเปิดสอนวิชาเทนนิสในสถาบันการศึกษาดังกล่าว ทำให้นักเรียนได้มีความรู้ ความสามารถ และมีทักษะพื้นฐานทางกีฬาเทนนิสกันอย่างกว้าง ขวาง ด้วยเหตุที่กีฬาเทนนิสเป็นกีฬาที่มีมาตรฐานของความนิยมในระดับสูง จึงมีแนวโน้ม ว่าสถาบันการศึกษาในระดับต่าง ๆ ทั้งในส่วนกลางและในส่วนภูมิภาคพยายามที่จะ เปิดให้มี การเรียนการสอนวิชาเทนนิสมากขึ้นในอนาคต และนอกจากนี้อาจจะเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ นักเรียนเหล่านี้มีความสนใจในการเล่นกีฬาเทนนิสต่อไปหลังจากจบการศึกษาแล้ว และผู้ที่ สำเร็จการศึกษาเหล่านี้อาจจะเป็นส่วนหนึ่งที่เป็นผู้ชักจูงให้ผู้อื่นมานิยม เล่นกีฬาเทนนิสเพิ่ม มากขึ้น ตลอดจนเป็นผู้ที่ได้ถ่ายทอดความรู้ ทักษะพื้นฐานทางกีฬาเทนนิส และประสพ- การณ์ในการเล่นเทนนิสต่าง ๆ ให้กับผู้ที่ไม่เคยเล่นหรือไม่เคยเรียนมาก่อน จนเป็นสาเหตุ หนึ่งที่ทำให้กีฬาเทนนิสเป็นกีฬาที่กำลังได้รับความนิยมเป็นอันมากในประเทศไทยในปัจจุบัน

ด้วยเหตุที่กีฬาเทนนิสเป็นกีฬาที่กำลังได้รับความนิยมเป็นอันมากในปัจจุบัน จึงทำให้ มีการเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับกีฬาเทนนิสทั้งทางวิทยุ โทรทัศน์ และสิ่งตีพิมพ์ต่าง ๆ กัน อย่างแพร่หลาย มีการจัดการแข่งขันเทนนิสในระดับต่าง ๆ ขึ้นทั้งในกรุงเทพมหานคร และในต่างจังหวัด มีร้านค้าขายเครื่องอุปกรณ์กีฬาเทนนิสมากขึ้น นอกจากนี้หน่วยงานทั้งของ รัฐบาล รัฐวิสาหกิจ เอกชน และหน่วยงานอื่น ๆ ก็ยังได้จัดให้มีการสร้างสนามเทนนิสเพิ่ม มากขึ้น ทั้งนี้เพื่อสนองความต้องการของผู้ที่สนใจในกีฬาเทนนิสซึ่งมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ และในปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายที่จะมาควบคุมเกี่ยวกับการจัดและดำเนินการของสนามเทนนิส

---

^๑กระทรวงศึกษาธิการ, หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช ๒๕๒๔ (ม.ป.ท., ม.ป.ป.), หน้า ๑๔๕.

จึงทำให้สนามเทนนิสจัดและดำเนินการได้อย่างอิสระ ซึ่งบางแห่งจัดขึ้นเพื่อให้ประชาชนได้มาใช้ในการออกกำลังกาย บางแห่งจัดขึ้นเพื่อให้บริการในรูปของธุรกิจการค้า สนามเทนนิสแต่ละแห่งต่างก็มีสภาพเกี่ยวกับสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แตกต่างกันไป สำหรับผู้ที่มาใช้บริการของสนามเทนนิสนั้น บางคนต้องการเพียงเพื่อออกกำลังกาย บางคนต้องการที่จะมาเรียนหรือมาฝึกหัดทักษะทางกีฬาเทนนิส ส่วนผู้ที่ต้องการจะเรียนหรือฝึกหัดทักษะทางกีฬาเทนนิสนั้น สนามเทนนิสบางแห่งจะมีครูสอนเทนนิสไว้ให้บริการ บางแห่งครูสอนเทนนิสจะเป็นผู้ที่พาผู้เรียนมาเองโดยมาเช่าสนามสำหรับการสอน ครูสอนเทนนิสบางคนสอนเทนนิสเป็นอาชีพ บางคนใช้เวลาว่างจากการทำงานประจำมาทำการสอน บางคนยังเป็นนักเรียน นิสิตนักศึกษาอยู่โดยใช้เวลาว่างจากการเรียนมาทำการสอนเพื่อหารายได้พิเศษ ครูสอนเทนนิสบางคนเป็นครูที่มีวุฒิทางพลศึกษาซึ่งได้รับการศึกษามาจากสถาบันผลิตครูทางพลศึกษาโดยตรง บางคนเป็นครูที่ไม่มีวุฒิทางพลศึกษาแต่มีความรู้ ความสามารถ หรือมีประสบการณ์ในการเล่นและในการแข่งขันเทนนิสมาก่อน ในการสอนเทนนิสนั้น ครูสอนเทนนิสแต่ละคนต่างก็มีหลักและวิธีสอนที่แตกต่างกันไปตามความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ของแต่ละคน

ตามหลักการแล้ว การเรียนการสอนจะก่อให้เกิดผลดี และมีประสิทธิภาพได้นั้น สิ่งที่สำคัญอย่างหนึ่งก็คือ การมีหลักและวิธีสอนที่ดีและถูกต้อง ดังที่ วรศักดิ์ เพียรชอบ ได้กล่าวไว้ว่า "หลักและวิธีสอนที่ดีและถูกต้องนั้นจะช่วยให้ครูสามารถสอนนักเรียนได้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ด้วยดีและมีประสิทธิภาพ"^๑ ดังนั้น ในการสอนเทนนิส ถ้าหากครูผู้สอนมีหลักและวิธีสอนที่ดีและถูกต้อง นอกจากจะเป็นผลดีต่อตัวผู้เรียนโดยตรงแล้ว ยังจะเป็นผลทำให้มาตรฐานวงการกีฬาเทนนิสของประเทศไทยสูงขึ้น เท่าเทียมกับประเทศอื่น ๆ อีกด้วย

---

^๑ วรศักดิ์ เพียรชอบ, หลักและวิธีสอนวิชาพลศึกษา (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๒๓).

ด้วยเหตุที่ผู้วิจัยมีความสนใจในกีฬาเทนนิสเป็นอย่างมาก และผู้วิจัยเองก็เคยเรียนวิชาเทนนิสมาจากสถาบันผลิตครูทางพลศึกษา ตลอดจนเคยมีประสบการณ์ในการเล่น ในการแข่งขันเทนนิส และเคยมีประสบการณ์ในการสอนเทนนิสตามสนามเทนนิสมากหลายปี ในการสอนเทนนิสนั้น ผู้วิจัยเองก็เคยประสบกับอุปสรรคและปัญหาต่าง ๆ ดังนั้น จึงทำให้ผู้วิจัยเกิดความสนใจที่จะศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ สภาพและปัญหาการสอนกีฬาเทนนิสของครูสอนเทนนิสใน เขตกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้เพื่อจะได้ทราบถึงสภาพและปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับการเรียนการสอนเทนนิส ซึ่งผลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้จะได้นำมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขการเรียนการสอนเทนนิส และเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับกีฬา เทนนิสและกิจกรรมทางพลศึกษาอื่น ๆ ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการสอนกีฬา เทนนิสของครูสอนเทนนิสใน เขตกรุงเทพมหานคร
๒. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการสอนกีฬา เทนนิสของครูสอนเทนนิสที่มีวุฒิทางพลศึกษากับครูสอน เทนนิสที่ไม่มีวุฒิทางพลศึกษา

ข้อตกลงเบื้องต้นของการวิจัย

ผู้วิจัยถือว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ครูสอนเทนนิสที่สอนประจำสนาม เทนนิสใน เขตกรุงเทพมหานคร ตอบคำถามจากความเป็นจริง และให้ความร่วมมือด้วยความจริงใจ ข้อมูลทุกอย่าง เป็นที่ เชื่อถือ ได้

ขอบเขตของการวิจัย

๑. การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาถึงสภาพและปัญหาการสอนกีฬา เทนนิสของครูสอน เทนนิสใน เขตกรุงเทพมหานคร
๒. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ครูสอนเทนนิสที่สอนประจำสนาม เทนนิสใน เขตกรุงเทพมหานครจำนวนทั้งหมด ๑๐๐ คน จากจำนวนสนาม เทนนิสทั้งหมด ๒๖ แห่ง

๓. การวิจัยในครั้งนี้งมุ่งศึกษาปัญหาในด้านต่าง ๆ ดังนี้ คือ
- ก. ผู้บริหารสนาม เทนนิส
  - ข. สถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ
  - ค. วัตถุประสงค์การสอน เทนนิส
  - ง. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
  - จ. การสอนทักษะต่าง ๆ ทางกีฬา เทนนิส
  - ฉ. การวัดและประเมินผล
  - ช. การจัดกิจกรรมการแข่งขัน เทนนิส

ความไม่สมบูรณ์ของการวิจัย

ระยะเวลาและประสบการณ์ในการสอนกีฬา เทนนิสของครูสอน เทนนิสแต่ละคนอาจจะทำให้ครูสอน เทนนิสมองปัญหาแตกต่างกันไป

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

๑. เพื่อจะได้ทราบถึงสภาพและปัญหาการสอนกีฬา เทนนิสของครูสอน เทนนิสในเขตกรุงเทพมหานคร
๒. เพื่อเป็นประโยชน์และเป็นแนวทางสำหรับครูสอน เทนนิสในการปรับปรุงแก้ไขการสอนกีฬา เทนนิสให้เหมาะสม และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
๓. เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าหรือวิจัยเกี่ยวกับกีฬา เทนนิสและกิจกรรมทางพลศึกษาอื่น ๆ ต่อไป

คำจำกัดความของการวิจัย

สนาม เทนนิส หมายถึง สนามเทนนิสต่าง ๆ ที่มีครูสอนเทนนิสสอนประจำอยู่ที่หน่วยงานของรัฐบาล รัฐวิสาหกิจ เอกชนและหน่วยงานอื่น ๆ เฉพาะในเขตกรุงเทพมหานคร

ครูสอนเทนนิส หมายถึง ผู้ที่ทำการสอนกีฬาเทนนิสประจำสนามเทนนิสต่าง ๆ ในเขตกรุงเทพมหานคร รวมทั้งผู้ที่มีวุฒิครูทางพลศึกษา และผู้ที่ไม่มีวุฒิครูทางพลศึกษา ซึ่งเป็นการสอนเพียงเพื่อให้บริการแก่ผู้ที่มาใช้บริการ และสมาชิกเท่านั้น ไม่ใช่เป็นการสอนในสถาบันการศึกษา

ครูสอนเทนนิสที่มีวุฒิทางพลศึกษา หมายถึง ครูสอนเทนนิสที่กำลังเรียนหรือเรียนจบทางสาขาวิชาพลศึกษา จากวิทยาลัยพลศึกษา วิทยาลัยครู หรือมหาวิทยาลัย

ครูสอนเทนนิสที่ไม่มีวุฒิทางพลศึกษา หมายถึง ครูสอนเทนนิสที่ไม่ได้เรียนหรือจบทางสาขาวิชาพลศึกษา แต่มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในการสอนกีฬาเทนนิส

ผู้บริหารสนามเทนนิส หมายถึง บุคคลผู้ที่ทำหน้าที่วางแผน ควบคุมการดำเนินงาน และรับผิดชอบต่าง ๆ เกี่ยวกับสนามเทนนิส

ศูนย์วิทยทรัพย์ากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย